

Academische Werkplaats Langdurige ggz 2027 – 2030

Datum: 2 juni 2026

Colofon

Met kennis werken aan een goede gezondheid voor iedereen. Daar staat ZonMw voor. ZonMw programmeert en financiert onderzoek en vernieuwing in gezondheid, zorg en welzijn, stimuleert kennisinfrastructuren en het gebruik van de ontwikkelde kennis. Samen met partners werkt ZonMw aan het signaleren en agenderen van kennisbehoeftes. Belangrijkste opdrachtgevers zijn het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

Voor meer informatie over het programma Academische Werkplaats Langdurige ggz 2027 – 2030 kunt u contact opnemen met het secretariaat via e-mail academischewerkplaatslggz@zonmw.nl of telefoon [070 3495470].

Auteurs: Marieke Begemann en Amber Berdenis van Berlekom

www.zonmw.nl

MET KENNIS WERKEN AAN
EEN GOEDE GEZONDHEID VOOR IEDEREEN

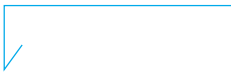
ZonMw

Laan van Nieuw Oost-Indië 334

2593 CE Den Haag

Telefoon 070 349 51 11

info@zonmw.nl

Sociale media

1.	Inleiding	4
1.1.	Achtergrond	4
1.2.	Verzoek aan ZonMw	4
2.	Analyse en afbakening	5
2.1.	Analyse	5
2.1.1.	Rol van de kennisinfrastructuur	5
2.1.2.	Verdere versterking van de kennisinfrastructuur	5
2.1.3.	Aansluiting op beleidsdoelen VWS en ZonMw	6
2.2.	Afbakening	6
3.	Doelstelling, doelgroepen en uitgangspunten	7
3.1.	Doelstelling	7
3.2.	Uitgangspunten	8
3.3.	Doelgroepen	9
4.	Inhoud	10
5.	Planning en proces	11
5.1.	Financiering kennisinfrastructuur	11
5.2.	Fases programma	11
5.2.1.	Marktverkenning	11
5.2.2.	Aanvraagfase	12
5.2.3.	Beoordeling	12
5.2.4.	Subsidieverlening	13
5.2.5.	Additionele subsidierondes	13
5.3.	Monitoring voortgang	14
5.3.1.	Inhoudelijke voortgang	14
5.3.2.	Financiële monitoring	15
5.4.	Programma-evaluatie	15
6.	Staatssteun	15
7.	Financiële omvang	16
	Bijlagen	17
A.	Eindrapport Academische Werkplaats langdurige ggz	18
B.	Programma van eisen Academische Werkplaats	30s

1. Inleiding

Mensen met ggz problematiek die aangewezen zijn op de langdurige zorg, hebben zorg nodig waarvan is bewezen dat die effectief is. Hiervoor is onderzoek nodig in samenwerking met de zorgpraktijk. Bij de ontwikkeling en verspreiding van nieuwe kennis speelt een kennisinfrastructuur¹ een belangrijke rol. Een Academische werkplaats is een kennisinfrastructuur waarin praktijk, onderzoek, beleid, ervaringsdeskundigen, cliënten, naasten en onderwijsinstellingen met elkaar samenwerken om kennis te ontwikkelen, verspreiden en beter toepasbaar te maken in de praktijk en onderwijs.

1.1. Achtergrond

De Wet langdurige zorg (Wlz) is per 1 januari 2021 opengesteld voor mensen met een langdurige psychische aandoening. Sindsdien werken betrokken partijen binnen en buiten de ggz aan het verbeteren van passende zorg en ondersteuning voor deze doelgroep. Dit heeft geleid tot het actieplan en de werkagenda langdurige ggz (Wlz/Wmo), welke beiden op 11 maart 2025 zijn aangeboden aan de Tweede Kamer. Een belangrijke pijler daarin is het versterken van de informatievoorziening over ondersteuning en zorg voor deze langdurige ggz-cliënten.

In opdracht van VWS heeft Trimbos in 2024 gewerkt aan een kennisagenda en een voorstel voor de ontwikkeling van een Academische Werkplaats langdurige ggz: *Samen bouwen aan herstel voor mensen met psychiatrische problematiek in de langdurige geestelijke gezondheidszorg* (bijlage A). Naar aanleiding van deze verkenning heeft VWS besloten om langdurige financiering beschikbaar te stellen voor de opzet en doorontwikkeling van een Academische Werkplaats langdurige ggz.

1.2. Verzoek aan ZonMw

Op 19 maart 2026 ontving ZonMw het verzoek van het ministerie van VWS om een voorstel te op te stellen voor het programma Academische Werkplaats Langdurige ggz.

VWS geeft in haar opdrachtbrief aan dat het in dit programma in de eerste plaats gaat om het bieden van een fundament aan de academische werkplaats langdurige ggz. VWS heeft met het programma tot doel om middels meerjarige financiering de doorontwikkeling van één academische werkplaats langdurige ggz te ondersteunen, waarin kennisontwikkeling en kennisoverdracht centraal staan en waarbij sprake is van interactie tussen wetenschappelijk onderzoek, de zorgpraktijk en het onderwijs.

Het programma start op 1 januari 2027 met een looptijd van 4 jaar. Het beschikbare budget binnen dit programma wordt verstrekt via één subsidie. In hoofdstuk 5 wordt dit nader toegelicht.

¹ Wij definiëren een kennisinfrastructuur als een breed samenwerkend netwerk van organisaties dat gericht is op de ontwikkeling, verspreiding en borging van kennis binnen een bepaalde sector, met voortdurende wisselwerking tussen onderzoek, beleid en praktijk (zorg en onderwijs).

2. Analyse en afbakening

In dit hoofdstuk schetsen we de belangrijkste ontwikkelingen rondom de rol van de kennisinfrastructuur in de langdurige zorg (WLZ-zorg) en de geestelijke gezondheidszorg specifiek.

2.1. Analyse

De zorg in Nederland staat onder toenemende druk; dat geldt ook voor de langdurige ggz zorg. Door de vergrijzing neemt het aantal beschikbare zorgprofessionals af, waardoor er personeelstekorten ontstaan. Deze tekorten zetten de kwaliteit van zorg en ondersteuning onder druk. Tegelijkertijd neemt het aantal mensen dat een beroep doet op de langdurige ggz toe, waardoor de zorgvraag groter en steeds complexer wordt. Samenwerking tussen zorg(professionals), onderzoek, onderwijs en beleid wordt steeds belangrijker om die complexe zorgvragen te kunnen beantwoorden. Goede zorg bieden vraagt dus niet alleen om nieuwe kennis, maar ook om een andere manier van werken.

Bovenstaande uitdagingen raken aan allerlei grote, fundamentele vraagstukken die belegd worden in de kennisinfrastructuur:

- Hoe houden we de langdurige ggz zorg toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit?
- Hoe ondersteunen we mensen om zo zelfstandig mogelijk te leven, goede kwaliteit van leven te behouden en zelf de regie te houden, ook als ze aangewezen zijn op langdurige ggz zorg?
- Hoe zorgen we ervoor dat zorgprofessionals werken met kennis die bewezen werkt?
- Welke rol kan technologie spelen bij het terugdringen van de werkdruk in de ggz zorg?

Om deze vraagstukken te beantwoorden is een solide kennisinfrastructuur, waarbinnen de nieuwste kennis en inzichten over de ggz zorg in samenwerking tussen wetenschap en praktijk worden ontwikkeld en steeds weer uitgewisseld worden, essentieel en van fundamentele waarde voor de langdurige ggz zorg.

2.1.1. Rol van de kennisinfrastructuur

Een kennisinfrastructuur is randvoorwaardelijk voor goede kennisontwikkeling en -benutting en speelt een belangrijke rol bij de doorgeleiding van kennis. Een kennisinfrastructuur vormt dus het fundament voor de samenwerking tussen wetenschap en praktijk. Voorbeelden van kennisinfrastructuren zijn consortia, kennispleinen, ziekte- of zorggebonden netwerken, living labs, academische werkplaatsen, leernetwerken, partnerschappen en data-infrastructuren

Het financieren van een kennisinfrastructuur draait in essentie om het financieren van de juiste mensen op de juiste plek. Binnen het programma Academische Werkplaats Langdurige ggz (AWLGGZ) wordt het fundament van een kennisinfrastructuur in de langdurige ggz zorg verder doorontwikkeld en versterkt.

2.1.2. Verdere versterking van de kennisinfrastructuur

De kennisinfrastructuur in de langdurige zorg is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Toch is verdere verbetering mogelijk, zo bleek ook uit een advies van Zorginstituut Nederland over het optimaliseren van de

kennisinfrastructuur in de langdurige zorg.² Hierin werd onder andere geadviseerd om meer aandacht te besteden aan de landelijke, regionale en lokale implementatie van kennis. Omdat maatschappelijke impact nauw samenhangt met de mate waarin (nieuwe) kennis daadwerkelijk zijn weg vindt naar de praktijk, blijft een impuls voor de kennisinfrastructuur in de langdurige zorg onverminderd nodig.

2.1.3. Aansluiting op beleidsdoelen VWS en ZonMw

Voorwaarde voor het ontvangen van financiering voor een kennisinfrastructuur, is de aansluiting op beleidsdoelen van zowel VWS als ZonMw. De beleidsdoelen van het ministerie van VWS voor de langdurige zorg, zoals gespecificeerd in de opdrachtbrief aan ZonMw, zijn het implementeren van kennis en het ontwikkelen van passende zorg voor de Wlz, het versterken van het professioneel handelen van zorgverleners, en een solide kennisinfrastructuur voor mensen met een langdurige psychische aandoening en hun naasten en zorgverleners. De maatschappelijke opgaven van ZonMw waar de kennisinfrastructuur in de langdurige ggz zorg een bijdrage aan moeten leveren zijn:

- Passende zorg – Kennisontwikkeling en -toepassing moeten leiden tot zorg die beter aansluit bij de behoeften van mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben.
- Data en technologie – Onderzoek naar en investering in de inzet van data en technologie is belangrijk om te werken aan een toekomstbestendig stelsel.

2.2. Afbakening

Het programma AWLGGZ 2027 – 2030 richt zich specifiek op het financieren van doorontwikkeling van de kennisinfrastructuur in de langdurige ggz. De financiering vanuit het programma wordt besteed aan het duurzaam inzetten van de juiste expertise op de juiste plek. Het programma heeft een looptijd van 4 jaar.

Er zijn meer ZonMw-programma's die zich richten op het versterken van kennisinfrastructuren voor andere doelgroepen in de langdurige zorg. Denk bijvoorbeeld aan de programma's Kennisinfrastructuur Academische Werkplaats Ouderenzorg (KAWO), Expertisefunctie Zintuiglijk Gehandicapten (EZG), Kennisnetwerken voor Specifieke Doelgroepen (KSD), en de Academische Werkplaatsen Verstandelijke Beperkingen (AWVB).

Verder spelen programma's als Onderzoeksprogramma ggz, Kennisprogramma Langdurige Zorg en Ondersteuning (LZO) en Passende Zorg binnen de wet langdurige zorg (PZ-WLZ) een belangrijke rol in het financieren van kennisontwikkeling, het stimuleren van implementatie en het bevorderen van professionalisering binnen de ggz. Om bij te dragen aan de beleidsdoelen van ZonMw en VWS is het van belang dat de kennisinfrastructuur deze mogelijkheden voor kennisontwikkeling, kennisbenutting en kennisverspreiding aangrijpt. Gezien de gezamenlijke doelstellingen en raakvlakken van de academische werkplaats wordt intern met deze en andere relevante programma's samengewerkt.

² Advies Kennisinfrastructuur Langdurige Zorg | Zorginstituut Nederland. (23 juni 2022).

3. Doelstelling, doelgroepen en uitgangspunten

3.1. Doelstelling

De doelstelling van het programma is het financieren van de doorontwikkeling van een academische werkplaats langdurige ggz die (kennis)uitwisseling, innovatie en samenwerking stimuleert, wat leidt tot een goed functionerende kennisinfrastructuur. Hierdoor wordt de kwaliteit en doelmatigheid van de zorg duurzaam verbeterd voor mensen met langdurige ggz problematiek. Door meerjarige subsidie kan meer continuïteit en stabiliteit worden gegeven aan de versterking van de kennisinfrastructuur en de uitvoering van de activiteiten die ten goede komen aan de sector en wordt kennis en expertise gedeeld en behouden.

ZonMw wil met kennis bijdragen aan goede zorg en ondersteuning voor iedereen. Dat geldt ook voor mensen met ggz problematiek die afhankelijk zijn van langdurige zorg. Voor deze doelgroepen is specifieke kennis en expertise nodig. Daarom is het belangrijk dat er een goede kennisinfrastructuur is met een stabiel en duurzaam karakter. Dit programma beoogt de financiering van activiteiten die voorwaardelijk zijn en de basis vormen voor een infrastructuur die het beschikbaar stellen, verspreiden en toepassen van kennis mogelijk maakt specifiek voor het domein van de langdurige ggz zorg.

De vorm waarin ZonMw de kennisinfrastructuur wil stimuleren noemen we een academische werkplaats. Door financiering vanuit het programma Academische Werkplaats Langdurige ggz draagt ZonMw bij aan het bieden van een sterker fundament aan een academische werkplaats.

De financiële middelen die worden toegekend door ZonMw kunnen door de academische werkplaats worden besteed aan activiteiten gericht op het doorontwikkelen en daarmee het functioneren en in stand houden van de kennisinfrastructuur. Men kan denken aan activiteiten zoals:

- Coördinatie, programmamanagement en organisatie van de werkplaats en de samenwerking tussen partners. Zoals het versterken en uitbreiden van samenwerkingsverbanden tussen organisaties en het doorontwikkelen van de governance-structuur;
- Het ophalen, prioriteren en vertalen van kennisvragen uit praktijk en beleid naar onderzoeks- en ontwikkelactiviteiten;
- Activiteiten die gericht zijn op kennisdeling, implementatie en benutting van ontwikkelde kennis in praktijk, beleid en onderwijs;
- Het inzetten van (wetenschappelijke) projectmedewerkers die zich richten op het verbinden van onderzoek, praktijk en beleid;
- Het inzetten van (wetenschappelijke) medewerkers die zich richten op het ophalen van kennisvragen en het verspreiden, benutten en implementeren van kennis vanuit de kennisinfrastructuur;
- Communicatie en kennisverspreiding, inclusief het ontwikkelen en onderhouden van middelen en platforms voor kennisdeling en het inzetten van communicatie- en implementatiemedewerkers die zich richten op het verspreiden van kennis;
- Het gedeeltelijk vrijstellen van zorgverleners voor deelname aan de werkplaats;
- Het voorbereiden van aanvragen om andere aanvullende fondsen te verwerven voor wetenschappelijke projecten of het versterken van de band met scholing.
- Monitoring en evaluatie van de kennisinfrastructuur.

De financiering vanuit het programma mag niet worden ingezet voor het financieren van staf die op een andere wijze financiering voor hun werkzaamheden ontvangen, bijvoorbeeld vanuit de universiteit zelf. Ook mag de financiering niet worden ingezet als een opvulling voor weggevallen financiering vanuit co-financiers.

De academische werkplaats die binnen dit programma gefinancierd wordt moet aansluiten bij de uitgangspunten voor een kwalitatief goed functionerende kennisinfrastructuur (zie hoofdstuk 3.2).

1. Kennisvragen van deelnemende zorgorganisaties moeten worden verzameld en beantwoord.

In de Academische Werkplaats moeten praktijk- en kennisvragen over de langdurige ggz samenkomen en (wanneer relevant) intersectoraal benaderd worden. Door een cyclus van samenwerkende partners binnen de diverse omgevingen waar cliënten met een langdurige zorgvraag verblijven, worden ideeën en kennis uitgewisseld en multidisciplinair, wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek uitgevoerd. Per kennisvraag wordt bekeken welke sectoren en perspectieven betrokken dienen te worden.

2. Waar nodig moet aanvullend onderzoek plaatsvinden.

Kennisontwikkeling binnen de Academische Werkplaats wordt ingezet om de toepassing van herstel ondersteunende zorg in de praktijk verder te versterken en concretiseren. Het is aan de Academische Werkplaats en de bij hen aangesloten samenwerkingspartners om te bepalen welk onderzoek zij ter hand nemen. Tegelijkertijd is het van belang dat onderzoek aansluit bij: (beleids)ontwikkelingen in de zorg, ondersteuning voor kwetsbare doelgroepen, Passende zorg en het vinden van oplossingen voor de toenemende tekorten aan zorgverleners.

3. Er moet worden gewerkt aan implementatie en toepassing van nieuwe kennis.

De Academische werkplaats levert een bijdrage aan de ontwikkeling van onderbouwde interventies en methodieken voor de langdurige zorg. Ook moeten onderzoeksmethoden ontwikkeld worden om de effectiviteit van interventies en methodieken in de langdurige ggz, die passen bij de doelgroep in de langdurige ggz, inzichtelijk te kunnen maken. Door middel van kennisproducten wordt bijgedragen aan kennisverspreiding en implementatie in de praktijk en onderwijs.

4. Bestaande kennis moet periodiek geëvalueerd worden.

In de Academische werkplaats wordt onderzoek gedaan naar concrete interventies zoals deze in de Wlz verzekerde zorg worden toegepast. Interventies moeten bijdragen aan de langjarige houdbaarheid van de Wlz verzekerde zorg; met als uitgangspunt de doelmatige inzet van zorgverleners of verminderde inzet van zorgverleners bij in elk geval gelijkblijvende kwaliteit.

3.2. Uitgangspunten

Een academische werkplaats is een kennisinfrastructuur. Voor ZonMw is een kennisinfrastructuur een ecosysteem: een geheel van organisaties, mensen, middelen en systemen die gezamenlijk zorgen voor een omgeving waarin kennisvragen worden opgehaald en nieuwe kennis ontstaat, wordt verspreid en wordt toegepast. Concreet, maar niet uitputtend, omvat een kennisinfrastructuur partijen als onderwijsinstellingen, onderzoeksinstituten, databanken en digitale platforms, ervaringsdeskundigen, bedrijven en brancheorganisaties (lees: zorginstellingen), beleid en overheid en samenwerkingsverbanden tussen verschillende partijen die bijdragen aan de kennisinfrastructuur. Met in dit programma ligt de primaire focus op de langdurige zorg (Wlz-zorg) voor mensen met ggz problematiek.

Een goed functionerende kennisinfrastructuur voldoet aan een aantal randvoorwaarden die deels voortvloeien uit - en overlap hebben met - de voorwaarden en opgaven uit het ZonMw-beleidsplan waaraan de academische werkplaats LGGZ dient te voldoen. Zo moet er sprake zijn van open toegang tot kennis en interventies (open access). Dit betekent dat kennis openbaar moet worden gedeeld en dat ontwikkelde interventies toegankelijk zijn door bijvoorbeeld plaatsing in een databank van erkende interventies. Toegang binnen een kennisinfrastructuur houdt ook in dat er lage drempels zijn voor (toetreding tot) samenwerking en kennisdeling.

Gelijkwaardige participatie is een belangrijke pijler die op verschillende manieren vorm kan worden gegeven. Één van die manieren is om doelgroepen zoals zorgprofessionals en ervaringsdeskundigen te laten participeren in alle fasen van onderzoek. Deze betrokkenheid bij onderzoek kan op verschillende manieren worden vormgegeven, bijvoorbeeld door het aanstellen van co-onderzoekers en scientist practitioners. Zij vormen een belangrijke spil in de samenwerking tussen praktijk en onderwijs. Daarnaast is het belangrijk dat er in alle onderdelen van het programma voldoende ruimte komt voor de betrokkenheid en inzet van ervaringsdeskundigen (mensen met langdurige ggz problematiek, naasten en zorgprofessionals).

ZonMw hecht daarnaast veel belang aan co-financiering. Uit onderzoek blijkt namelijk dat co-financiering bijdraagt aan succesvolle implementatie van kennis in de praktijk. Vertaald naar de context van de academische werkplaats betekent co-financiering dat deelnemende organisaties langdurig financieel bijdragen aan de werkplaats. Ook moet er een duidelijke langetermijnvisie bestaan met bijbehorende investeringen.

Voor een goede verbinding tussen wetenschap, onderwijs en beleid is het van belang dat er stevige samenwerkingsverbanden bestaan. Het gezamenlijk opstellen en updaten van een kennis- of onderzoeksagenda en het gezamenlijk bijdragen aan een kennis- of onderzoeksagenda maakt een belangrijk onderdeel uit van een samenwerkingsverband. Bij de kennisinfrastructuur is extra aandacht voor de samenwerking met het onderwijs (ook op mbo- en hbo-niveau), met internationale partijen en met andere domeinen van belang. Dit geldt ook voor het ophalen van bestaande kennis.

Tot slot is kennisbenutting een zeer belangrijk onderdeel van een goed functionerende kennisinfrastructuur. De implementatie én de-implementatie van ontwikkelde methodieken en kennis is een essentieel onderdeel van het daadwerkelijk bereiken van impact. Ook daarbij is het van belang dat kennis zich verder verspreidt over de grenzen van domeinen heen.

3.3. Doelgroepen

Om de programmadoelstellingen te bereiken en tot de best functionerende kennisinfrastructuur te komen is het van belang om vanuit het programma de juiste doelgroepen te financieren. Specifiek richt dit programma zich op het financieren van een kennisinfrastructuur in de vorm van een academische werkplaats voor mensen met een langdurige en complexe zorgvraag als gevolg van een psychiatrische aandoening, al dan niet in combinatie met andere aandoeningen of problemen, met in elk geval óók een beperking in het zelfstandig wonen.

De subsidie ontvangende partij wordt getoetst aan de hand van een aantal criteria. Deze criteria worden in het programma van eisen (bijlage B) verder toegelicht. Deze criteria vormen de categorieën waarop toelichting gegeven dient te worden in de subsidieaanvraag. De criteria zijn onder andere gebaseerd op de uitgangspunten beschreven in hoofdstuk 3.2.

De doelgroepen van de academische werkplaats zelf zijn deels afhankelijk van de inhoudelijke onderzoekslijnen. Primair zijn dit echter mensen met langdurige ggz problematiek, hun naasten en zorgprofessionals op alle niveaus. Ook het (beroeps)onderwijs en zorginstellingen zijn een belangrijke doelgroep van de academische werkplaats.

4. Inhoud

Voorwaarde voor financiering vanuit het programma is dat de academische werkplaats uitgaat van de principes van herstelondersteunende zorg, waarbij onvoorwaardelijk vertrouwen in de herstelkracht van mensen centraal staat. Kennisontwikkeling binnen de Academische Werkplaats wordt ingezet om de toepassing van herstelondersteunende zorg in de praktijk verder te versterken en concretiseren. Daarbij worden kennisvragen vanuit verschillende perspectieven behandeld (waaronder cliënten, naasten, ervaringsdeskundigen, professionals, onderzoekers).

Hoewel het aan de academische werkplaats zelf is om vorm te geven aan de inhoudelijke onderzoekslijnen, moeten de gefinancierde bouwstenen tijdens de looptijd van het programma aantoonbaar bijdragen aan onderstaande overkoepelende inhoudelijke thema's:

- Focus op herstel en ervaringskennis
- Aandacht voor (her)diagnostiek en de daarbij passende zorg en ondersteuning
- Netwerkgzorg en samenwerking
- Praktijkgericht onderzoek naar de langdurige ggz
- Vormgeven van passende (woon)zorg in complexe situaties
- Participatie en inclusie
- Passende zorg zoals beschreven in het Integraal Zorgakkoord (IZA)
- Data en technologie

ZonMw zal hierop toezien en waar nodig bijsturen doormiddel van de monitoring met voortgangsverslagen. In deze voortgangsverslagen wordt door de academische werkplaats onder andere gerapporteerd over de output rondom de inhoudelijke thema's.

Daarnaast werkt het stimulerend als de verschillende sectoren ook samen kunnen leren en elkaar kunnen inspireren met betrekking tot overkoepelende thema's als e-health en digitalisering, gelijkwaardige verhouding formele-informele zorg, anders organiseren/werken, het vinden van oplossingen voor de toenemende tekorten aan zorgverleners en cultuur sensitieve zorg. Relevant in deze context is bijvoorbeeld de bijdrage die de Academische Werkplaats levert aan de ontwikkeling van onderbouwde interventies en methodieken voor de langdurige zorg, alsmede de ontwikkeling van onderzoeksmethoden om de effectiviteit van interventies en methodieken in de langdurige ggz inzichtelijk te kunnen maken en die passen bij de doelgroep in de langdurige ggz.

In de uitvoering van het programma sluit de academische werkplaats ook zo veel mogelijk aan bij kennisagenda's en andere sectoren daar waar er raakvlakken zijn, zoals de Kennisagenda langdurige ggz, de Kennisagenda Ouderenpsychiatrie, de Kennisagenda van de Kenniscoalitie Gehandicaptenzorg, het Nederlands Kenniscentrum Ouderenpsychiatrie (NKOP), Verstandelijk Gehandicaptten (VG), Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT), het ZonMw-beleidsplan, en de ambities van de Alliantie KILZ.

Daarnaast is in dit kader verbinding en afstemming met de Nationale Dementiestrategie en met name het consortium DEMPACT, gericht op valorisatie en implementatie, van belang.

5. Planning en proces

Het beschikbare budget binnen het programma wordt verdeeld door middel van één subsidie voor het doorontwikkelen van de kennisinfrastructuur. In dit hoofdstuk wordt uitgelegd hoe een partij in aanmerking kan komen voor de subsidie. Indien niet het gehele budget wordt uitgezet, kan het restbudget optioneel worden ingezet voor aanvragen van individuele projecten.

5.1. Financiering kennisinfrastructuur

Voor het financieren van de gezamenlijke activiteiten van de kennisinfrastructuur is een subsidie voor het doorontwikkelen van de kennisinfrastructuur het meest passend. Met de subsidie van ZonMw kunnen activiteiten worden gefinancierd die zich richten op het doorontwikkelen van de kennisinfrastructuur.

Middels deze subsidie, die jaarlijks wordt vastgesteld maar voor meer jaren wordt verstrekt, kan een academische werkplaats investeren in het fundament van de werkplaats. Hierdoor kunnen kennisvragen uit de praktijk worden opgepakt, verder worden doorontwikkeld en geïmplementeerd in de praktijk van zorg, onderzoek en onderwijs. Dit leidt tot impact en het doorontwikkelen van de kennisinfrastructuur op de langere termijn.

De financiering richt zich primair op de kosten voor het doorontwikkelen en uitvoeren van een academische werkplaats die werkt volgens de gestelde criteria (zie bijlage B; Programma van eisen). Het subsidiebedrag mag niet worden ingezet voor het financieren van (onderzoeks)projecten. Daar moeten de onderzoekers die werken binnen de academische werkplaats apart financiering voor werven, bijvoorbeeld door projecten aan te vragen.

5.2. Fases programma

De subsidieverstrekking vindt plaats op basis van vooraf bekendgemaakte criteria en een transparante, objectieve en niet-discriminerende beoordelingsprocedure. In de looptijd van 4 jaar zal één subsidie oproep worden opengesteld voor de financiering van één academische werkplaats langdurige ggz met een looptijd van maximaal 4 jaar.

5.2.1. Marktverkenning

De marktverkenningfase biedt de mogelijkheid om de eerste (globale) wensen en randvoorwaarden voor het programma te toetsen bij potentiële gegadigden. Resultaat van de marktverkenning is hoe de middelen van ZonMw het beste kunnen worden ingezet, welke selectiecriteria redelijk en haalbaar zijn en hoe ZonMw op die wijze zoveel mogelijk “value for money” creëert in relatie tot het beoogde beleidsdoel. Verder kan op basis van de verkenning worden beoordeeld of sprake is van één of meerdere serieuze gegadigden. De marktverkenningfase heeft als primair doel om, vóór besluitvorming, de

mededingingsnorm en gelijke kansen zorgvuldig te borgen door het speelveld en eventuele schaarste te beoordelen. Hiervoor moet duidelijk zijn welke partijen in aanmerking zouden kunnen komen voor subsidie, gelet op de subsidiedoelstellingen en criteria.

Vooruitlopend op het programma AWLGGZ is in opdracht van VWS een veldverkenning uitgevoerd, welke resulteerde in een voorstel voor de opzet en aanpak van een dergelijke werkplaats (bijlage A). Dit rapport vormt de marktverkenning binnen dit programma.

5.2.2. Aanvraagfase

De subsidieoproep zal worden opgesteld in 2026. In de subsidie oproep staan de doelen en criteria beschreven en kunnen partijen die menen daaraan te kunnen voldoen een aanvraag indienen.

In de aanvraag moet de aanvrager de feitelijke en financiële onderbouwing aanleveren die nodig is om te besluiten over toekenning, hoogte en voorwaarden van de subsidie. Kern is dat de aanvrager aantoont dat de voorgenomen, doorlopende activiteiten aansluiten bij de programma doelen, en dat de kosten redelijk zijn in verhouding tot de prestaties, dat aan alle juridische randvoorwaarden is voldaan en hoe er gewerkt wordt aan het programma van eisen (bijlage B). ZonMw zal een aanvraagformulier verstrekken en begrotingsformat dat moet worden gebruikt. In de procedure worden in ieder geval opgevraagd:

- Activiteitenplan voor 4 jaar;
- Begroting voor 4 jaar;
- Oprichtingsakte van de rechtspersoon/statuten;
- Jaarrekening/staat van baten en lasten.

Daarnaast zal worden gevraagd om een beschrijving van verschillende activiteiten die bijdragen aan, onder andere, de inhoudelijke thema's en doelgroepen zoals genoemd in hoofdstuk 4. Ook kunnen aanvullende stukken worden opgevraagd om toelichting te geven op de criteria en het programma van eisen (bijlage B). Standaard is dat ook wordt gevraagd of de aanvrager vermeldt of voor dezelfde activiteiten ook subsidie is aangevraagd bij andere bestuursorganen, inclusief de status van die aanvragen.

De gehele procedure staat beschreven in de subsidie oproepstekst.

5.2.3. Beoordeling

In de beoordelingsfase worden aanvragen eerst op ontvankelijkheid gecontroleerd. Dit betekent dat wordt bekeken of de aanvraag volledig is en in aanmerking komt voor inhoudelijke beoordeling. Wanneer dat niet het geval is wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om binnen een door ZonMw te stellen termijn de aanvraag aan te vullen of te herstellen.

Na de ontvankelijkheidscheck wordt een aanvraag inhoudelijk beoordeeld. De beoordeling vindt plaats op basis van de doelen criteria zoals omschreven in de subsidieoproep.

Voor beoordeling van de aanvraag zal een beoordelingscommissie worden samengesteld. Deze werkgroep beoordeelt namens ZonMw de aanvragen binnen verschillende programma's die werken met een subsidie voor de kennisinfrastructuur. De leden van de werkgroep hebben expertise op het terrein van bijvoorbeeld kennisinfrastructuren, zorg, onderwijs, implementatie en passende zorg.

De beoordelingscommissie wordt ondersteund door het bureau van ZonMw voor de toetsing van specifieke onderdelen van de aanvraag. Hier kan worden gedacht aan de financiële en juridische voorwaarden die verbonden zijn aan de subsidieaanvraag.

Een gesprek met de beoordelingscommissie en het programmateam van ZonMw kan onderdeel zijn van de aanvraagprocedure.

De beoordelingscommissie adviseert het bestuur van ZonMw over het al dan niet financieren van de binnengekomen aanvragen. Het uiteindelijke besluit tot subsidieverstrekking wordt genomen door het bestuur van ZonMw.

ZonMw zal in de beoordelingsfase vaststellen of op basis van het advies van de beoordelingscommissie het besluit tot subsidieverlening kan worden genomen. Als de aanvraag niet voldoet, kan deze terug worden gestuurd naar de aanvrager voor aanvullend wederhoor. Ook kan worden besloten de aanvraag niet in behandeling te nemen of af te wijzen.

In de beoordelingsfase beoordeelt ZonMw of het aangevraagde subsidiebedrag in verhouding staat tot de te leveren prestaties en impact. Daarbij wordt gekeken naar de redelijkheid van de totale kosten en afzonderlijke kostenposten, op basis van vastgestelde kaders (bijv. maximale uurtarieven). Ook wordt getoetst of de aanvraag voldoet aan de juridische vereisten en interne richtlijnen.

5.2.4. Subsidieverlening

Voor het verlenen van deze subsidie door ZonMw vormt artikel 3 van de wet op ZON de basis ten aanzien van de aanvraag, verantwoording en vaststelling. Ook gelden de algemene subsidie bepalingen van ZonMw.

Na een positieve beoordeling stelt ZonMw in de fase van subsidieverlening de toekenningsbeschikking op. In deze definitieve beschikking worden aan de subsidieontvanger de eisen vermeld die samenhangen met het ontvangen van de subsidie. Ook vermeldt de beschikking alle eisen die betrekking hebben op de monitoring en de verantwoording van de subsidie. Dit document vormt dus de formele subsidieverlening en bevat concreet afspraken over de verplichtingen van de subsidieontvanger, waaronder meldingsplicht bij afwijkingen, bewaarplicht van administratie en de verplichting tot het leveren van bewijsstukken voor de vaststelling (per kalenderjaar en verleningsperiode, indien van toepassing). ZonMw bepaalt in deze fase ook de betalingsregeling (bevoorschotting en tranches).

5.2.5. Additionele subsidierondes

Wanneer er tussentijds financiële middelen vrijvallen kan met deze middelen eventueel (een) extra subsidieronde(s) worden uitgezet als bijdrage aan de academische werkplaats. Deze oproep zal dan worden opengesteld voor aanvragen op thema's die bijdragen aan kennisontwikkeling en kennisbenutting.

5.3. Monitoring voortgang

Voor de uitvoering van het programma, inclusief de bewaking van de voortgang, is ZonMw het aanspreekpunt voor zowel de academische werkplaatsen als VWS. Hoewel VWS het verzoek tot vormgeving van programma doet, is ZonMw de primaire uitvoerder van een programma.

Gedurende de uitvoering van de subsidie vindt monitoring en verantwoording plaats via periodieke gegevensverstrekking door de subsidieontvanger. ZonMw stelt op basis van deze verstrekking jaarlijks de subsidie vast. Daarnaast beoordeelt ZonMw reactief meldingen van vertraging of niet-levering.

ZonMw zal in de subsidiebeschikkingen aanvullende verplichtingen opnemen ter versterking van uitvoerbaarheid en rechtmatigheid van de subsidie. Deze omvatten in ieder geval:

- Administratieverplichtingen. Vermeld dat de subsidieontvanger verplicht is een deugdelijke administratie te voeren en dat ZonMw gerechtigd is om hierop controles uit te voeren. Meldingsplicht bij afwijkingen. Neem op dat aanzienlijke afwijkingen in inkomsten of uitgaven direct gemeld moeten worden aan ZonMw.
- Vaststelling per boekjaar. Subsidies worden per boekjaar vastgesteld. Een subsidieverlening kan voor een bepaald aantal boekjaren (maximaal 4 jaren) worden verleend. Bij een subsidie voor de infrastructuur die meerjarig wordt verleend en jaarlijks ambtshalve door ZonMw wordt vastgesteld, moet de subsidieontvanger worden om verplicht periodiek gegevens aan ZonMw te verstrekken aan de hand waarvan de subsidie ambtshalve wordt vastgesteld.
- Verantwoordingstermijnen. Dit zijn de termijnen waarop de subsidieontvanger de verantwoording moet indienen.
- Voorschotregeling. In deze regeling staat of en wanneer voorschotten worden verstrekt, onder welke voorwaarden, en hoe deze worden verrekend bij de vaststelling.
- Terugvordering. Er is mogelijkheid tot terugvordering van (een deel van) de subsidie bij niet-naleving van verplichtingen of onrechtmatige besteding. Beëindigingsgronden. Dit zijn de omstandigheden waaronder de subsidie tussentijds kan worden beëindigd of ingetrokken.
- Verwijzing naar regelgeving. Dit gaat om verwijzing naar het relevante programma, het ZonMw raamwerk en de subsidiebepalingen van ZonMw.
- Nadere verplichtingen. Hierbij gaat het om nadere (bijzondere) verplichtingen voor de subsidieontvanger, bijvoorbeeld open access, het toepasselijke accountantsprotocol en staatssteun.

Met de subsidieontvangers worden afspraken vastgelegd voor expliciete afbouwscenario's. Dit is inclusief bepalingen over personele transitie, lopende contracten en financiële reserveringen, zodat maatschappelijke en financiële schade bij beëindiging zoveel mogelijk wordt beperkt.

5.3.1. Inhoudelijke voortgang

Er wordt in ieder geval jaarlijks een voortgangsverslag opgevraagd op basis van een nog nader te bepalen format. In het voortgangsverslag wordt gemonitord of de voorgenomen activiteiten daadwerkelijk worden uitgevoerd en welke impact hiermee wordt bereikt. Ook dienen alle subsidieontvangers jaarlijks een publiek jaarverslag te publiceren over alle activiteiten en projecten die de academische werkplaats in dat jaar heeft ondernomen en uitgevoerd.

Daarnaast organiseert de academische werkplaats ieder jaar een voor- en najaarsoverleg. Het voor- en najaarsoverleg wordt gebruikt voor de behandeling van inhoudelijke thema's waarop de deelnemende partijen kennis met elkaar uit kunnen wisselen. Er kan hier worden gedacht aan bijvoorbeeld de inhoudelijke thema's uit de programmatekst of de aansluiting bij specifieke beleidsontwikkelingen. Afhankelijk van het thema van het voor- en najaarsoverleg kan ZonMw ervoor kiezen om relevante partijen aan te laten sluiten, zoals andere academische werkplaatsen of het Zorginstituut Nederland. Een waarnemer van VWS neemt deel aan het voor- en najaarsoverleg in toehorende en stimulerende rol.

5.3.2. Financiële monitoring

De subsidieverstrekking geldt voor de duur van de projectperiode. Bij afronding van het project vindt inhoudelijke toetsing en financiële eindafrekening plaats volgens de procedures van ZonMw.

Er wordt, in aanvulling op de inhoudelijke monitoring, jaarlijks van de academische werkplaats verwacht dat zij een financiële verantwoording indient. Dit betreft een jaarrekening met toelichting op mogelijke afwijkende posten. Mogelijke onderbesteding kan worden gebruikt in het daaropvolgende subsidiejaar.

Bij de financiële verantwoording van het vierde en tevens laatste subsidiejaar wordt ook een accountantsverklaring opgevraagd voor de voorliggende periode van vier jaar. Bij de verantwoording van dat jaar wordt door ZonMw ook gekeken naar de overgebleven onderbesteding van de voorliggende vier jaar. Als blijkt dat er op dat moment nog beschikbare onderbesteding is dan vloeit dit terug naar ZonMw (en daarna naar VWS) en kan dit niet meer meegenomen worden naar eventuele vervolgjaren.

5.4. Programma-evaluatie

De eindevaluatie vindt plaats in 2029. Hierin wordt de inhoud en impact van dat wat de werkplaats vanuit het ZonMw programma heeft opgeleverd extern geëvalueerd. Onderdeel van de evaluatie moet zijn hoe (bij voldoende resultaat) de Academische Werkplaats gecontinueerd kan worden na 2030.

De evaluatie wordt uitgevoerd door een externe, onafhankelijke organisatie. De evaluatie vindt plaats op basis van een nog nader te bepalen format en valt bestuurlijk gezien volledig onder de verantwoordelijkheid van ZonMw.

Ook zal ZonMw in deze periode van het programma met VWS het overleg opstarten op basis van de uitkomsten van de evaluatie over de plannen die er zijn bij VWS voor een nieuw programma over kennisinfrastructuren in de langdurige ggz.

6. Staatssteun

ZonMw acht het aannemelijk dat voor dit programma de staatssteunmaatregel DAEB (Dienst van Algemeen Economisch Belang) van toepassing is. In geval van toepassing van de DAEB geldt dat de maximale duur van de activiteiten die onder de subsidie vallen niet meer dan 4 jaar mag bedragen. Ook mag het aangevraagde subsidiebedrag niet meer bedragen dan de netto kosten van de voorziene

projectactiviteiten. De specifieke eisen die gelden voor aanvragers zullen worden beschreven in de subsidie oproep tekst en in de beschikking worden vermeld.

7. Financiële omvang

Het totale programma budget is onderverdeeld in een gedeelte voor de bekostiging van subsidie en een onderdeel voor de uitvoering.

Subsidie

De middelen die voor de Academische Werkplaats langdurige ggz ter beschikking worden gesteld voor de bekostiging van subsidie zijn 900.000 euro per jaar voor een periode van 4 jaar (2027 t/m 2030) met een totaalbedrag van 3.6 miljoen euro.

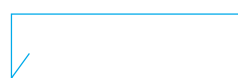
Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten voor het programma bevatten de kosten voor de beoordelingscommissie, communicatie en implementatie activiteiten en eventueel bijwonen van relevante congressen of site visites, het organiseren van de eindevaluatie en personele inzet van ZonMw, zowel op het programma team als ook juridisch en financieel.

1.Verplichtingen	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Programma							
Academische werkplaatsen exclusief OVA		900.000	900.000	900.000	900.000		3.600.000
CIP	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.000
Evaluatie				40.000			40.000
Algemene kosten							
Commissie vacatiegelden	5.000			5.000		1.000	11.000
Commissie reiskosten	1.500			1.500			3.000
Algemene kosten	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	18.000
Programmakosten ZonMw	83.050	72.228	24.311	70.455	25.670	39.504	315.218
Totale Verplichtingen	93.550	976.228	928.311	1.020.955	929.670	44.504	3.993.218

2.Liquiditeitsoverzicht	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Programma							
Academische werkplaatsen exclusief OVA		900.000	900.000	900.000	900.000		3.600.000
CIP	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.000
Evaluatie				40.000			40.000
Algemene kosten							
Commissie vacatiegelden	5.000			5.000		1.000	11.000
Commissie reiskosten	1.500			1.500			3.000
Algemene kosten	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	18.000
Programmakosten ZonMw	83.050	72.228	24.311	70.455	25.670	39.504	315.218
Totale Uitgaven	93.550	976.228	928.311	1.020.955	929.670	44.504	3.993.218

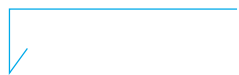
3. Bevoorschotting Opdrachtgever	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Beschikbaar volgens opdrachtbrief	93.550	976.228	928.311	1.020.955	929.670	44.504	3.993.218
Gewenste bevoorschotting door opdrachtgever	93.550	976.228	928.311	1.020.955	929.670	44.504	3.993.218
Liquiditeitsprognose ZonMw (totaal tabel 2)	93.550	976.228	928.311	1.020.955	929.670	44.504	3.993.218
Verschil	-	-	-	-	-	-	-

Bijlagen

Bijlage A

Bijlage B

A. Eindrapport Academische Werkplaats langdurige ggz

Samen bouwen aan herstel voor mensen met psychiatrische problematiek in de langdurige zorg

Maart 2025

1. INHOUDSOPGAVE

2. Aanleiding	21
3. Proces totstandkoming kennisagenda's ouderenpsychiatrie en langdurige ggz	21
4. Visie, doelen en doelgroep van de Academische Werkplaats	23
5. Beoogde organisatie en werkwijze	24
6. Commitment van stakeholders en formaliseren van samenwerking	27
7. Criteria Academische Werkplaatsen.....	28
8. Benodigde vervolgstappen	29

BIJLAGE 1: Kennisagenda Langdurige ggz

BIJLAGE 2: Kennisagenda Ouderenpsychiatrie

BIJLAGE 3: Betrokken stakeholders

BIJLAGE 4: Concept contouren onderzoeksprogramma AW 2025-2027

BIJLAGE 5: Erkenningstraject en Databank Langdurige ggz

2. AANLEIDING

Vanuit de wens om de kennisinfrastructuur te versterken en bij te dragen aan kwalitatief goede zorg voor mensen met langdurige psychische problematiek, is het Trimbos-instituut gestart met de inrichting van een Academische Werkplaats voor de langdurige ggz. Dit eindrapport geeft weer welke stappen er in gezamenlijkheid met alle betrokkenen zijn gezet om de AW vorm te geven en biedt een doorkijk naar de stappen die nodig zijn voor de officiële start in mei 2025.

We delen de totstandkoming van de kennisagenda's Ouderenpsychiatrie en Langdurige ggz die samen het inhoudelijke vertrekpunt vormen voor de AW en zijn ontwikkeld met betrokkenen uit het veld (§3), de visie, doelgroep en doelen van de AW (§4), de beoogde organisatie en werkwijze (§5), het commitment van stakeholders en het formaliseren van samenwerking (§6). We besluiten het eindrapport met een reflectie op de criteria zoals deze door ZonMw worden gehanteerd voor andere AWs en de benodigde vervolgstappen (§7).

3. PROCES TOTSTANDKOMING KENNISAGENDA'S OUDERENPSYCHIATRIE EN LANGDURIGE GGZ

De kennisagenda's Langdurige ggz (Bijlage 1) en Ouderenpsychiatrie (Bijlage 2) vormen het inhoudelijk vertrekpunt voor de onderzoeksprogrammering van de Academische Werkplaats langdurige ggz. In de periode 2021-2023 is de Kennisagenda voor de Ouderenpsychiatrie ontwikkeld, en in 2023-2024 is de Kennisagenda Langdurige ggz totstandgebracht. We delen graag het proces rondom de totstandkoming van deze agenda's.

Kennisagenda Ouderenpsychiatrie

In het najaar van 2021 is begonnen met het inventariseren van lopend onderzoek op het gebied van ouderen met psychiatrische problemen binnen de GGZ en VVT. Daarna zijn, met een verkennende uitvraag onder de NKOP leden, kennishiaten in de zorg voor ouderen met een psychiatrische aandoening opgehaald. De resultaten van deze verkenning zijn besproken in een drietal online bijeenkomsten met 26 aanwezigen. Deze bijeenkomsten hadden als doel om de opgehaalde thema's vanuit verschillende perspectieven aan te vullen en te verduidelijken. Deelnemers hebben de hiaten besproken en aanvullende onderwerpen aangedragen. Daarna is de opgehaalde informatie samengevat in 69 onderwerpen. Deze onderwerpen zijn geprioriteerd en door de onderzoekers samen met de leden van de Wetenschapscommissie van het NKOP samengevat en uitgewerkt tot negen overstijgende thema's. Bovenstaande procedure heeft geleid tot een 'discussiestuk kennisagenda Ouderenpsychiatrie'.

Dit discussiestuk bestond uit een negental thema's, waarvan vijf stoornis-gerichte thema's en vier overstijgende thema's. Binnen elk thema is geprobeerd de belangrijkste kennishiaten te vertalen naar haalbare onderzoeksvragen. Deze zijn voorgelegd aan het veld (NKOP-leden) en cliënten en cliëntvertegenwoordigers uit de VVT en GGZ. In deze raadpleging vond prioritering plaats en op basis van de geleverde input zijn vervolgens de tien meest prangende onderzoeksvragen voor de komende jaren geïdentificeerd. De Kennisagenda Ouderenpsychiatrie is in november 2023 gepubliceerd.

Kennisagenda Langdurige ggz

De Kennisagenda Langdurige ggz is ontwikkeld in samenwerking met experts vanuit cliënt- en naastenperspectief, zorgaanbieders (ggz, RIBW), onderwijs, branche- en beroepsverenigingen, beleid, financiering en toezicht. Het ontwikkelproces besloeg ruwweg de periode van het najaar 2023 t/m najaar 2024 en bestond uit de volgende stappen:

Stap 1: Veldverkenning

In de veldverkenning haalden we relevante ontwikkelingen en kwesties in het veld op. We deden deskresearch en voerden gesprekken met stakeholders vanuit diverse perspectieven. Dit resulteerde in een overzicht van belangrijke kwesties, (deel)doelgroepen en relevante partijen rond de langdurige zorg.

Stap 2: Ontwikkeling van een groslijst en live kennissessie

De verkenningfase leverde een eerste groslijst op van meer dan 100 kennisvragen die we ordenden in vijf thema's. We organiseerden een live kennissessie waarvoor een groot aantal stakeholders werd uitgenodigd. Circa 40 van hen waren aanwezig bij de sessie waar de kennisvragen en thema's werden aangevuld en aangescherpt. Dit leverde een tweede lijst op van 93 kennisvragen, geordend naar zes thema's.

Stap 3: Brede schriftelijke consultatieronde

We stuurden deze aangescherpte groslijst met themaindeling opnieuw toe naar alle stakeholders/experts (de verzendlijst was inmiddels aangegroeid tot circa 90 personen). Op basis van schriftelijke commentaren zijn de vragen en thema's hierop nader aangescherpt.

Stap 4: Live kennissessie II

In de tweede live kennissessie stond deze aangescherpte lijst van thema's en vragen centraal. In de sessie werden de vragen nog aangepast of aangevuld. Door middel van stickering gaven alle deelnemers individueel hun prioritering aan. Vervolgens werd hierover gezamenlijk discussie gevoerd. Een deel van de reacties kregen we daarnaast telefonisch en per e-mail binnen.

Stap 5: Finale feedbackronde

We vertaalden de verzamelde feedback in de conceptkennisagenda. Deze stuurden we in de zomer 2024 voor de laatste maal voor commentaar naar de stakeholders. Na de verwerking van deze laatste feedback werd de kennisagenda gefinaliseerd en gepubliceerd op 17 december 2024.

De Kennisagenda Langdurige ggz kent de volgende overkoepelende kennisthema's :

1. Focus op herstel en ervaringskennis;
2. Aandacht voor (her)diagnostiek en de daarbij passende zorg en ondersteuning
3. Netwerkgzorg en samenwerking;
4. Praktijkgericht onderzoek naar de langdurige ggz;
5. Vormgeven van passende (woon)zorg in complexe situaties;
6. Participatie en inclusie.

De vragen vanuit de Ouderenpsychiatrie die relateren aan langdurige ggz zorg, worden verwerkt in de bovenstaande thema's. De onderzoeksactiviteiten binnen deze thema's worden uitgewerkt in een tweejarig onderzoeksprogramma AW voor 2025-2027.

4. VISIE, DOELEN EN DOELGROEP VAN DE ACADEMISCHE WERKPLAATS

Parallel aan de totstandkoming van de Kennisagenda Langdurige ggz, is gewerkt aan de positionering, visie en nadere beschrijving van de doelgroep en doelen van de Academische Werkplaats. Vanuit de gesprekken met stakeholders, kwam een gedeelde behoefte naar voren aan een verbindende werkplaats, met aandacht voor een doelgroep die vaak nog onderbelicht is, vanuit een herstelgerichte benadering.

Visie

De principes van herstelondersteunende zorg vormen het uitgangspunt van de AW.

Herstelondersteunende zorg is zorg die het persoonlijke en brede herstelproces van cliënten ondersteunt en aandacht heeft voor de positie van naasten. Waarbij de focus niet ligt op enkel behandeling, maar op integraliteit: het hervinden van de 'zin in het leven' en van betekenisvolle rollen in de samenleving. Hoe krijgen leidende principes van herstel, hoop, perspectief en participatie, vorm in de langdurige zorg? Wat is de rol van stigma hierbij? En welke aanpassingen in herstelondersteunende zorg zijn vereist als, naast de psychische problematiek, lichamelijke kwetsbaarheid en ouderdom een rol spelen? De kennisontwikkeling binnen de AW wordt ingezet om de toepassing van herstelondersteunende zorg in de praktijk verder vorm te geven.

Doelen

De AW wil een verbindende werkplaats zijn voor praktijk- en kennisvragen over de langdurige ggz. Dat doen we door samen met onze partners ideeën en kennis uit te wisselen en multidisciplinair, wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek uit te voeren. De AW richt zich op de diverse omgevingen waar cliënten met een langdurige ggz zorgvraag verblijven, zoals Beschermd Wonen, in een klinische setting of een verpleeghuisomgeving. De activiteiten van de AW worden in co-creatie met verschillende samenwerkingspartners uitgevoerd, waarbij betrokkenen uit de praktijk nadrukkelijk een rol krijgen.

Doelgroep

De activiteiten van de AW richten zich op de verbetering van zorg voor volwassenen en ouderen die te maken hebben met langerdurige psychische problematiek en problemen op meerdere levensgebieden. In de praktijk kent het leven van mensen met ernstige psychiatrische problematiek vaak fasen met wisselende zorg- en ondersteuningsbehoeften. De activiteiten van de AW kunnen dan ook van waarde zijn voor mensen die nu nog geen zorg ontvangen en waarbij sprake is van soortgelijke terugkerende problematiek.

5. BEOOGDE ORGANISATIE EN WERKWIJZE

Vanuit de verkennende gesprekken met stakeholders uit het veld, ontwikkelden we een blauwdruk voor de organisatie en werkwijze van de academische werkplaats. De AW vormt met de aangesloten partners een kennisnetwerk. We streven naar een brede samenstelling van samenwerkingspartners, zodat de resultaten geïmplementeerd kunnen worden in de praktijk. We onderscheiden kennispartners, praktijkpartners en netwerkpartners. Onder kennispartners vallen onderwijs en onderzoeksinstituten, onder praktijkpartners vallen instellingen die langdurige ggz verlenen zoals ggz, VVT en RIBW instellingen. De kennis- en praktijkpartners participeren actief in de onderzoeksactiviteiten van de AW en de netwerkpartners zijn aangesloten via netwerkbijeenkomsten.

De AW wordt organisatorisch ondergebracht bij het Trimbos-instituut binnen het programma Zorg en Participatie en het programma Ouderen. De beoogde organisatie van de AW bestaat uit een AW-kernteam, de AW Linking Pins, de aangesloten science practitioners, een onderzoeksraad en een stuurgroep.

- *AW-kernteam*

Het AW-kernteam voert de dagelijkse werkzaamheden uit die voortvloeien uit de doelstellingen van de AW. Dit team is ondergebracht binnen de programma's Zorg en Participatie en Ouderen van het Trimbos-instituut. Het team bestaat uit de programmahoofden van beide programma's, een AW-coördinator, junior en senior onderzoekers en administratieve ondersteuning.

- *Linking Pins*

De Linking Pins vormen het aanspreekpunt voor de AW vanuit de partnerorganisatie. Ze zijn werkzaam op een sleutelpositie binnen de instelling en leggen intern de verbinding met relevante stakeholders voor het ophalen van praktijk-/kennisvragen en het implementeren van onderzoeksresultaten. Van de Linking Pin wordt dan ook gevraagd om interne afstemming te organiseren tussen de afdelingsmanagers, onderwijsmanagers, innovatiemanagers/onderzoekers, zorgprofessionals en ervaringsdeskundigen.

- *Panel Ervaringskennis*

Binnen de AW richten we een panel voor ervaringskennis op, samengesteld vanuit de praktijkinstellingen en geleid door een ervaringsdeskundig adviseur. Het panel vormt een structureel onderdeel van het netwerk en is daarmee betrokken bij alle activiteiten en acties van de AW. De precieze rolinvulling van het Panel Ervaringsdeskundigen zal in de loop van de tijd binnen de AW nader vorm krijgen.

- *Science practitioners*

Een belangrijk rol binnen de AW is weggelegd voor de science practitioners. Science practitioners leggen de verbinding tussen onderzoek en praktijk en werken deels binnen de praktijk en deels binnen de AW. Science practitioners zijn aangesteld bij de partners en worden gekoppeld aan een specifiek thema binnen de AW. De omvang van de inzet wordt per partner wordt vastgelegd. Middels financiering uit eigen middelen kunnen partners de aanstelling van de science practitioner uitbreiden.

- *Onderzoeksraad*

De onderzoeksraad fungeert als strategisch kernteam om de nationale en internationale onderzoeklijnen van de AW uit te denken en te borgen. De onderzoeksraad bestaat uit kennis- en praktijkpartners die eigen onderzoek inbrengen onder de Academische Werkplaats lggz.

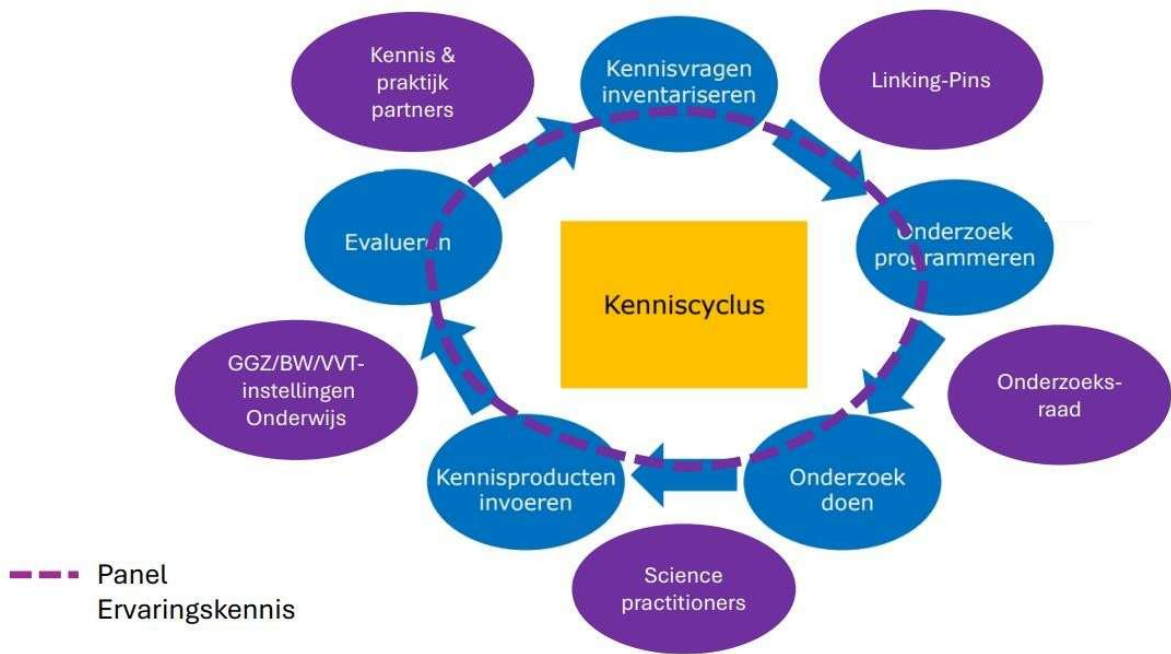
- *Stuurgroep*

De stuurgroep wordt gevormd door de programmahoofden vanuit het Trimbos-instituut, bestuurlijke vertegenwoordigers van de partners en vertegenwoordiger(s) namens de verbonden cliëntorganisatie(s). Zij komen bijeen om de voortgang van de activiteiten binnen de AW te bespreken en de toekomstige activiteiten vast te stellen.

Een belangrijke bouwsteen voor de kennisinfrastructuur en werkwijze binnen de AW vormt de te hervatten databank erkende interventies langdurige ggz (zie bijlage 5). Om het erkenningstraject lggz weer in gang te zetten, wordt onder regie van het Trimbos-instituut en vanuit de betrokken partners van de AW een erkenningscommissie ingesteld. Hierin zullen zowel wetenschappers als professionals werkzaam in de LGGZ zitting in nemen. Daarnaast zullen interventie-eigenaren actief worden benaderd om hun interventie te laten beoordelen. De indieners zullen gedurende het proces worden begeleid door het Trimbos-instituut. De beoordeelde interventies zullen worden vastgelegd in een online databank.

Werkwijze

De samenwerking binnen de kenniscyclus ziet er dan als volgt uit:

- Het panel Ervaringskennis vormt een structureel onderdeel van het netwerk en is daarmee betrokken bij alle activiteiten en acties van de AW;
- Vanuit de thematiek van de kennisagenda's prioriteren de Linking Pins kennisvragen en vertalen dit binnen de AW naar onderzoek;
- De Onderzoeksraad ontwikkelt de strategische onderzoeksprogrammering voor de AW;
- De Science Practitioners voeren onderzoek uit en verbinden de praktijk met onderzoek;
- De kennis die wordt opgehaald wordt via de betrokken kennispartners en aangesloten GGZ-, BW- en VVT-instellingen gedeeld in de praktijk;
- De kennis wordt via de praktijkinstellingen geïmplementeerd en nieuwe vragen vanuit de praktijk worden aangedragen via de kennispartners en de Linking Pins;
- Voor de implementatie van erkende interventies wordt de Databank Langdurige ggz geupdate en ontsloten via een digitaal platform;
- De AW organiseert per kwartaal (digitale en fysieke) netwerkbijeenkomsten voor kennisuitwisseling;
- Er vindt regelmatige afstemming plaats met koepel- en brancheorganisaties, cliënt- en naastenvertegenwoordigers, beroepsorganisaties, institutionele stakeholders en collega kennis- en onderwijsinstellingen.
- Door deze samenwerking in de kenniscyclus worden praktijkvragen opgehaald en vertaald naar kennisvragen voor de AW en omgekeerd wordt bijgedragen aan kennisverspreiding en implementatie in de praktijk.

6. COMMITMENT VAN STAKEHOLDERS EN FORMALISEREN VAN SAMENWERKING

In de afgelopen periode zijn er ruim 40 verkennende gesprekken gevoerd met een brede samenstelling van samenwerkingspartners, waaronder praktijkinstellingen, onderzoeks- en onderwijs instellingen, cliënten- en naastenvertegenwoordiging, kennispartners, koepelorganisaties en governance instellingen. In Bijlage 3 is zichtbaar welke organisaties betrokken zijn en commitment hebben gegeven voor samenwerking binnen de Academische Werkplaats. De aansluiting van universiteiten, HBO en MBO-instellingen biedt (goede) kansen voor implementatie in. De betrokken partners zijn bereid commitment te geven voor de volgende betrokkenheid:

- Bestuurlijke vertegenwoordiging in Stuurgroep van de Academische Werkplaats
 - Deelname stuurgroepbijeenkomsten (frequentie: halfjaarlijks 1,5 uur)
- Afvaardiging van een Linking Pin vanuit de organisatie als aanspreekpunt;
 - Deelname Linkin Pin bijeenkomsten (frequentie: 1 x per 2 maanden 2 uur)
 - Inzet van een Science Practioner, die naast zijn/haar werk onderzoek verricht, in verbinding met de Academische Werkplaats en aanwezig kan zijn bij de werkplaatsbijeenkomsten voor Science Practioners;
 - Deelname werkplaatsbijeenkomsten (frequentie: 1 x per kwartaal x 2,5 uur)
- Intern AW afstemming te organiseren met relevante interne stakeholders (zoals onderwijsmanager, innovatie/beleidsmanager en afdelingsmanager);
 - Een ervaringsdeskundige aan te dragen voor het ervaringsdeskundige panel van de Academische Werkplaats.

In december 2024 vond de eerste Linking Pin bijeenkomst plaats, waarbij samen met twintig Linking Pins gezamenlijk de bouwstenen voor het tweejarig onderzoeksprogramma zijn besproken. In Bijlage 4 zijn de opbrengsten van deze sesie weergegeven, met concrete onderzoeksdoelen per kennisthema.

Op korte termijn starten er twee promotietrajecten verbonden aan de AW. Een project gericht op herstelondersteunende zorg bij ouderen (Recovery oriented mental health care for older patients to improve long-term outcome after inpatient mental health care) en een project rondom Passend meten in de langdurige klinische ggz.

In de komende maanden wordt de samenwerking geformaliseerd via een intentieovereenkomst, gaan de netwerken van start en vindt de eerste stuurgroepbijeenkomst plaats. Het streven is om in juni officieel van start te gaan met een kick-off symposium.

7. CRITERIA ACADEMISCHE WERKPLAATSEN

De opzet van de AW langdurige Ggz sluit aan op de criteria die VWS stelt aan Academische Werkplaatsen (Brief ZonMw, Programma's Academische Werkplaatsen, d.d. 22 april 2024):

- Eigenaarschap in het veld is en blijft een sleutelvoorwaarde;
- De kennisinstellingen en zorgaanbieders die zijn aangesloten bij de Academische Werkplaatsen dragen zelf deels de kosten;
- De Academische Werkplaatsen dienen jaarlijks een publiek jaarverslag te rapporteren over de resultaten die zij hebben geboekt;
- De middelen kunnen door de Academische Werkplaatsen primair worden besteed aan infrastructurele voorzieningen. Voorbeelden daarvan kunnen zijn het aanstellen van wetenschappelijke staf en het gedeeltelijk vrijstellen van zorgverleners voor structurele deelname aan de werkplaats. Ook kan het gaan om implementatiemedewerkers of communicatiemedewerkers;
- Het is aan de Academische Werkplaatsen zelf om te bepalen hoe zij zichzelf organiseren, waar ze prioriteit leggen bij het inzetten van de cofinanciering en welk onderzoek e.d. zij ter hand nemen. Zij bepalen dat door met de bij hen aangesloten zorgaanbieders, onderwijs- en onderzoekspartners de actuele kennisvragen van de werkvloer te selecteren die het meest prangend zijn. Tegelijkertijd is het van belang dat deze onderzoekstrajecten aansluiten bij (beleids)ontwikkelingen in de zorg en ondersteuning voor kwetsbare doel groepen en in potentie kunnen bijdragen aan Passende zorg (inclusief pakketvraagstukken) en aan het vinden van oplossingen de toenemende tekorten aan zorgverleners. Relevant in deze context is bijvoorbeeld de bijdrage die de Academische Werkplaatsen leveren aan de ontwikkeling van onderbouwde interventies en methodieken voor de langdurige zorg, alsmede de ontwikkeling van onderzoeksmethoden om de effectiviteit van interventies en methodieken in de langdurige zorg inzichtelijk te kunnen maken en die passen bij de doelgroepen in de langdurige zorg; - De kennisproducten die de Academische Werkplaatsen opleveren, moeten laagdrempelig en open beschikbaar komen;
- In toenemende mate sluiten ook opleidingsorganisaties (zowel HBO als MBO) zich aan bij Academische Werkplaatsen. Daar waar dat voor de hand ligt en mogelijk is, dient gestimuleerd te worden dat onderzoeksprogramma's aansluiten op vragen uit het onderwijs en de kennis die wordt ontwikkeld zich gemakkelijk naar het onderwijs vertaalt.

8. BENODIGDE VERVOLGSTAPPEN

In de komende maanden werken we verder aan de volgende stappen om de Academische Werkplaats langdurige ggz in mei 2025 officieel van start te laten gaan:

Q1 2025

- Onderzoeksprogramma en financiering

Uitwerking onderzoeksprogramma 2025-2027 met een passende begroting.

Deliverable: goedgekeurd onderzoeksprogramma 2025-2027 en contouren en tijdslijn toetreding AW tot ZonMW helder.

- Formalisering samenwerking

De samenwerking met de kennis- en praktijkpartners formaliseren in een meerjarige samenwerkingsovereenkomst.

Deliverable: getekende contracten met kennis- en praktijkpartners.

- Stakeholdermanagement

Het deelnemersnetwerk van de Academische Werkplaats onderhouden en uitbreiden waar nodig.

Deliverable: compleet en betrokken netwerk van kennis-, praktijk- en netwerkpartners.

Q2 2025

- Interne en externe infrastructuur

Samen met de deelnemers de gewenste interne en externe infrastructuur van de Academische Werkplaats in uitvoer brengen, in de vorm van samenwerkingsafspraken, procedures, en processen.

Deliverable: werkende infrastructuur met duidelijke rolomschrijving.

- Kick-off Academische Werkplaats langdurige ggz

Ervoor zorgen dat de Academische Werkplaats in juni 2025 officieel start met de uitvoering van het onderzoeksprogramma.

Deliverables:

- PR moment officiële kick-off;
- Eerste stuurgroepbijeenkomst;
- Kick-off meeting Science Practitioners.

B. Programma van eisen Academische Werkplaats

Criteria opgesteld voor toetsing:

1. Inhoudelijke criteria
2. Organisatorische criteria
3. Wetenschappelijke en maatschappelijke criteria
4. Financiële criteria

Inhoudelijke criteria

1. De academische werkplaats richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen met een langdurige en complexe zorgvraag als gevolg van een psychiatrische aandoening en op het verbeteren van de langdurige zorg en ondersteuning voor deze doelgroep. Deze ambitie wordt duidelijk beschreven in de missie en visie van de werkplaats.
2. De werkzaamheden van de academische werkplaats richten zich minimaal 4 jaar aantoonbaar op het initiëren en faciliteren van kennisontwikkeling, -verspreiding en -benutting. Dit doet de werkplaats door het ophalen van kennisvragen uit de praktijk, het doen van wetenschappelijk onderzoek (in én met de praktijk) en het implementeren en borgen van deze kennis. De nadruk van de werkzaamheden ligt op de wet zorg voor mensen met langdurige ggz problematiek.
3. De academische werkplaats heeft duidelijke onderzoekslijnen en focuspunten die primair gericht zijn op de langdurige zorg voor mensen met ggz problematiek. De werkplaats kan de keuze voor deze lijnen onderbouwen vanuit een theoretisch kader en vanuit een aantoonbare behoefte uit de praktijk.
4. De onderzoekslijnen en -vragen die door de academische werkplaats worden opgepakt zijn aantoonbaar ontstaan vanuit een structurele dialoog tussen wetenschap, zorgpraktijk, ervaringsdeskundigen en onderwijs. Ze sluiten aan bij de behoeften van cliënten en hun naasten en/of professionals die werkzaam zijn in de sector.
5. Onderzoeken worden inter- en multidisciplinair uitgevoerd. Wetenschappers met verschillende achtergronden – zoals geneeskunde, psychologie, verpleegkunde, sociale wetenschappen etc. – zijn betrokken. Ook zorgprofessionals, ervaringsdeskundigen, naasten en andere relevante personen worden betrokken in alle fasen van het onderzoek. Zij zijn gelijkwaardige partners en geven mede richting aan de opzet en de uitvoering van het onderzoek.
6. De academische werkplaats draagt meerdere keren per jaar bij aan kennisdeling binnen de ggz sector, bijvoorbeeld door bijdragen aan symposia, projectleidersbijeenkomsten, webinars of andere bijeenkomsten.
7. Nieuwe kennis wordt beschikbaar gesteld zodanig dat het gebruikt kan worden in de zorgpraktijk en het onderwijs (MBO, HBO en WO). De academische werkplaats draagt bij aan de implementatie van relevante kennis.
8. De academische werkplaats heeft de capaciteit om zich in de regionale problematiek te verdiepen.
9. De meerwaarde van de academische werkplaats ten opzichte van andere werkplaatsen (in de ggz sector en eventueel in andere sectoren) is helder omschreven. Eventuele overlap op onderwerpen met andere werkplaatsen is in kaart gebracht. De werkplaats zoekt op deze punten aantoonbaar en actief de samenwerking met deze werkplaatsen op.
10. De academische werkplaats signaleert lacunes in kennisontwikkeling, -verspreiding en -benutting op zijn werkgebied, brengt deze signalen onder de aandacht bij relevante partijen en maakt plannen om deze lacunes op te vullen. Deze plannen worden verwoord in bijvoorbeeld een kennisagenda of onderzoeksprogramma. De werkplaats draagt zorg voor de actualisering van de plannen en zorgt ervoor dat deze aansluiten bij andere richtlijnen en agenda's, zoals de

kennisagenda Langdurige ggz en de thema's die in deze programmatekst staan beschreven zoals passende zorg evenals data en technologie. Relevant in deze context is de bijdrage die de academische werkplaats levert aan de ontwikkeling van concrete onderbouwde interventies en methodieken zoals deze in de Wlz verzekerde zorg kunnen worden toegepast, alsmede de ontwikkeling van onderzoeksmethoden om de effectiviteit van interventies en methodieken in de langdurige ggz inzichtelijk te kunnen maken en die passen bij de doelgroep in de langdurige ggz.

Organisatorische criteria

1. De academische werkplaats bestaat uit een (regionaal) samenwerkingsverband tussen wetenschap, (zorg)praktijk en onderwijs. De samenwerking bestaat in ieder geval uit minimaal 1 onderzoeksorganisatie en minimaal 1 grote³ of meerdere grote en kleine zorginstellingen. Ook wordt duurzaam samengewerkt met onderwijsinstellingen, zorgorganisaties en andere relevante stakeholders die zich richten op de zorg voor mensen met langdurige ggz problematiek.
2. De onderzoeksorganisatie is penvoerder en trekker van de academische werkplaats, en is vanuit die rol verantwoordelijk voor de samenhang van (wetenschappelijke) activiteiten.
3. Namens de penvoerende onderzoeksorganisatie fungeert een hoogleraar als voorzitter en coördinator van de werkplaats. Deze hoogleraar heeft een aanstelling bij de onderzoeksorganisatie die trekker is van de werkplaats en is minimaal 5 jaar bewezen actief op het gebied van wetenschappelijk onderzoek binnen de langdurige ggz sector. In het geval van een vacature voor een hoogleraar moet uiterlijk per 1 januari 2028 alsnog aan dit criterium worden voldaan.
4. De samenwerking tussen de partijen binnen de werkplaats wordt aangetoond door een consortium- of samenwerkingsovereenkomst die bij voorkeur tot het einde van de looptijd van het programma doorloopt, of tot die periode verlengd kan worden.
5. De samenwerking tussen de partijen binnen de werkplaats wordt duurzaam gehouden door middel van meerjarige afspraken en het realiseren van gezamenlijke activiteiten, zoals onderzoeksprojecten, implementatieactiviteiten of onderwijsproducten.
6. De academische werkplaats werkt duurzaam samen met onderwijsinstellingen op hbo- en mbo-niveau die zich richten op de langdurige ggz zorg en eventueel aanpalende terreinen, zoals de ouderenzorg of gehandicaptenzorg.
7. De werkplaats heeft een duidelijke structuur waarin duobanen en linkin pins onderdeel zijn van de academische werkplaats. Denk bijvoorbeeld aan projectmedewerkers als:
 - Senior wetenschappelijke medewerkers die werkzaam zijn bij - of hun werkzaamheden verrichten binnen – zorgorganisaties.
 - Medewerkers uit zorgorganisaties die wetenschappelijke werkzaamheden verrichten.
 - Ervaringsdeskundigen met ervaring op het gebied van langdurige ggz problematiek die als co-onderzoeker actief betrokken zijn bij de opzet en uitvoering van een onderzoek.
8. De werkplaats heeft medewerkers in dienst die zich richten op communicatie over en implementatie van door de werkplaats ontwikkelde kennis en andere relevante resultaten voor de sector. Nieuwe kennis afkomstig uit de werkplaats wordt doelgroepgericht aangeboden aan de zorgpraktijk, het onderwijs en het lokale beleid. De doelgroep is daarbij breder dan de samenwerkingspartijen uit de werkplaats. Ontwikkelde kennis bereikt niet alleen de zorginstelling zelf, maar ook de zorgprofessionals op de werkvloer, met concrete handreikingen voor toepassing.
9. De academische werkplaats deelt kennis op regionaal, landelijk en – waar van toepassing – internationaal niveau en draagt bij aan implementatie van kennis op deze niveaus. Daarbij worden ervaringsdeskundigen, hun naasten, vrijwilligers en andere relevante doelgroepen betrokken.

³ Een zorgorganisatie met minimaal 5.000 cliënten

Wetenschappelijke en maatschappelijke criteria

1. De AWLGGZ heeft 1 duidelijke trekker, die de voorzittersrol van het gehele netwerk op zich neemt en verantwoordelijk is voor de cohesie van wetenschappelijke activiteiten. De trekker van de AWLGGZ is een hoogleraar, bewezen actief minimaal voor de afgelopen 5 jaar op het terrein van wetenschappelijk onderzoek binnen de langdurige ggz-sector;
 - Minimaal 5 afgeronde promoties op het terrein van de langdurige ggz sector;
 - 30 Wi-publicaties in voor de sector relevante tijdschriften;
 - Een wervend vermogen van minimaal € 600.000, - per hoogleraar/leerstoel betrokken bij de werkplaats.
3. De werkplaats werkt volgens de FAIR data principes. FAIR staat voor Findable, Accessable, Interoperable en Reusable en betekent dat data uit onderzoek gevonden, begrepen en (her)gebruikt kunnen worden door zowel mensen als computers.
4. Ontwikkelde kennis wordt open access beschikbaar gesteld voor de ggz sector en anderen. Er is een concreet plan van aanpak opgesteld om beschikbare kennis in elk geval op kennispleinen en databanken te delen, eventueel in aanvulling met andere platformen. De academische werkplaats is eigenaar van de ontwikkelde kennis en houdt deze kennis actueel.
5. De trekker van de werkplaats heeft over een periode van 5 jaar een trackrecord van bewezen maatschappelijke impact door bij te dragen aan bijvoorbeeld:
 - Richtlijnen;
 - Trainingen en scholingen;
 - De ontwikkeling van interventies en de opname daarvan in een databank;
 - Implementatie/kennisvalorisatie in praktijk en onderwijs;
 - (Eigen) symposia;
 - Media-aandacht;
 - Posities in belangrijke (inter)nationale commissies;
 - Zorgvernieuwing.
6. De werkplaats onderzoekt regelmatig welke impact onderzoeken en projecten hebben op de kwaliteit van leven van mensen met een ggz problematiek en hun naasten, of op het werk van zorgprofessionals in de langdurige zorg voor deze doelgroep.

Financiële criteria

1. De onderzoeksinstellingen en zorgaanbieders die deel uitmaken van de academische werkplaats dragen aantoonbaar vanuit eigen middelen financieel bij aan de werkplaats. De middelen die via het ZonMw-programma ter beschikking komen zijn een aanvulling op hetgeen de partners reeds via co-financiering ter beschikking stellen. De middelen die via het ZonMw-programma beschikbaar komen zijn een aanvulling hierop. De bijdragen uit eigen middelen worden inzichtelijk gemaakt voor ZonMw door het aanleveren van een integrale begroting van de werkplaats.
2. De werkplaats is in staat om de kernactiviteiten overeind te houden door financiële bijdragen van samenwerkingspartners, ook als meerjarige externe financiering (op termijn) wegvalt.
3. De besteding van de financiële middelen is afgestemd op de specifieke behoeften en werkwijze van de werkplaats. De werkplaats kan dit inzichtelijk maken en inhoudelijk onderbouwen, bijvoorbeeld via een publiek jaarverslag.
4. Naast eventuele cofinanciering van ZonMw of VWS ontvangt de werkplaats geen overheidsfinanciering specifiek voor de exploitatie (geen dubbele financiering voor dezelfde doelen of activiteiten).